

Sygn. akt IV CZ 119/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku R. Spółki Jawnej z siedzibą w B.
przy uczestnictwie B. T.
o wpis do rejestru,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 lutego 2020 r.,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Okręgowego w B.
z dnia 20 września 2019 r., sygn. akt VII Ga (...),

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca, R. spółka jawna z siedzibą w B., wniosła o wykreślenie wspólnika B.T. z Krajowego Rejestru Sądowego, dołączając pisemne oświadczenie tego wspólnika z dnia 26 czerwca 2018 r. o wypowiedzeniu umowy spółki jawnej z zachowaniem sześciomiesięcznego terminu wypowiedzenia. W toku postępowania uczestnik B. T. przedłożył własne oświadczenie z dnia 20 grudnia 2018 r. o uchyleniu się od skutków prawnych opisanego wyżej oświadczenia ze względu na błąd z dowodami jego doręczenia pozostałym wspólnikom spółki. Postanowieniem z dnia 4 marca 2019 r., referendarz sądowy

oddalił wniosek. Po rozpoznaniu skargi wnioskodawcy na to orzeczenie referendarza, Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 30 maja 2019 r. wykreślił współnika B. T. z Krajowego Rejestru Sądowego, nie sporządzając uzasadnienia postanowienia zgodnie z art. 694⁶ § 1 k.p.c. W wyniku apelacji uczestnika B. T. Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 20 września 2019 r. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania (art. 694⁷ k.p.c.).

W zażaleniu na to orzeczenie, opartym na art. 394¹ § 1¹ k.p.c., wnioskodawca wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 20 września 2019 r. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 394¹ § 1¹ k.p.c. stanowiący, że zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania znajduje odpowiednie zastosowanie - na podstawie odesłania zawartego w art. 13 § 2 k.p.c. - także do postanowień orzekających co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego sformułowano pogląd (por. postanowienie z dnia 25 października 2012 r., I CZ 144/12, niepubl. oraz uzasadnienie postanowienia z dnia 26 lutego 2015 r., III CZ 7/15, OSNC 2015, nr 6, poz.79), podzielany przez Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejsze zażalenie, że stosowaniu art. 394¹ § 1¹ k.p.c. w postępowaniu rejestrowym sprzeciwiają się odrębności tego postępowania, wynikające m. in. z art. 694⁷ k.p.c., przewidującego, że w razie uwzględnienia środka odwoławczego od orzeczenia wydanego w postępowaniu rejestrowym, dotyczącego wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, sąd drugiej instancji uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi rejestrowemu. Do istoty postępowania rejestrowego należy nakaz wydania przez sąd drugiej instancji w razie uwzględnienia apelacji orzeczenia kasatoryjnego. Jest to zasadnicza różnica w stosunku do postępowania procesowego, w którym zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c., regułą jest - w razie zasadności apelacji - wydanie orzeczenia reformatoryjnego. Sąd drugiej instancji może natomiast uchylić zaskarżone

orzeczenie i przekazać sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania tylko w przypadkach określonych w art. 386 § 2 i 4 k.p.c. Orzeczenie kasatoryjne należy zatem do istoty postępowania rejestrowego, w postępowaniu tym - inaczej niż w procesie, - nie ma miejsca na kontrolę prawidłowości wyboru przez sąd drugiej instancji między rozstrzygnięciem kasatoryjnym a reformatoryjnym. Prowadzi to do konkluzji, że wyłączenie stosowania w postępowaniu rejestrowym art. 386 § 1 i § 4 k.p.c. wyklucza także możliwość stosowania w tym postępowaniu art. 394¹ § 1¹ k.p.c., dopuszczającego zażalenie służące kontroli prawidłowości orzeczenia kasatoryjnego wydanego przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 386 § 4 k.p.c., stanowiącego wyjątek od reguły wyrażonej w art. 386 § 1 k.p.c.

Ze względu na niedopuszczalność wniesionego zażalenia Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 orzekł jak w sentencji.

jw